

NICOLAE POPESCU
GRIGORE ALEXANDRU POPESCU

**NICOLAE POPESCU
GRIGORE ALEXANDRU POPESCU**

RESTITUTIONEM PER ACTUS SCIENTIFICA

*Ștefan Odobleja:
contribuția operei odoblejiene la dezvoltarea științei mondiale*

**Editura UNIVERSITARIA
Craiova, 2023**

Copyright © 2023 Editura Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POPESCU, NICOLAE

**Restitutionem per actus scientifica : Ștefan Odobleja: contribuția
operei odoblejiene la dezvoltarea științei mondiale / Nicolae
Popescu, Grigore Alexandru Popescu. - Craiova : Universitaria, 2023**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1950-0

I. Popescu, Grigore Alexandru

61

929

Coperta I. ing. CORNELIA CIUCIU

Sursa: <https://www.radio-arhive.ro/>

Culoarea bordo este culoarea de armă a medicinei militare.

Prefață: dr. NICOLAE POPESCU

Tehnoredactare: dr. NICOLAE POPESCU

ec. COSTIN TÎRZIU

ing. CORNELIA CIUCIU

© 2023 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Motto:

*„Noi nu vedem cu ochii, ci cu mintea.
Dacă mintea e goală ochii privesc fără să vadă.”
Ștefan Odobleja*

Aducem mulțumiri „Fundației Ștefan Odobleja” pentru documentația pusă la dispoziție în vederea realizării acestei lucrări. De asemenea mulțumim tuturor autorilor care ne-au transmis lucrări pentru a fi publicate în cartea de față.

*Ștefan Odobleja intervievat de Aristide Buhoiu la Hotel „Triumf”,
București, în primăvara anului 1978.*

Document cinematografic unic, filmat cu puțin înaintea morții savantului, singura de acest fel care ne-a rămas de la Odobleja.

PREFAȚĂ

Am ales ca titlul lucrării, Restituirea prin acte științifice, să fie scris în limba latină deoarece poporul român face parte din categoria țărilor romanice, iar limba română este o limbă neolatină. Vorbind de țări romanice, menționăm că Ștefan Odobleja a gândit și a scris opera sa în limba franceză, după care, prin Librairie Maloins din Paris, a distribuit-o marilor universități ale lumii (1939). Savantul cunoștea și limba latină.

Se spune că aceia care știu latina pot învăța mult mai repede și mai ușor limbi străine, nu numai pe cele romanice. Gramatica limbii latine disciplinează și dă viziune intelectului întocmai cum face geometria pentru matematicieni.

Prima pagină din Word, pe care intră oricare începător, este de origine latină. Ceea ce înseamnă că și această știință a secolului al XXI-lea, fără de care nu se mai poate trăi, își datorează, măcar sub aspect formal, existența limbii latine. Dacă perseverăm și pătrundem apoi mai în profunzime, de pe același ecran inițial, pe Insert, Design, Page layout etc., dăm de termenii *grammar, define, thesaurus, count, translate, proofing, language, comment, delete, change, accept, reject, previous, compare, authors, restrict, notes, protect etc.*, cu toții proveniți din limba lui Cicero, Horatius, și Ovidius. Prin urmare, aproape 80% din terminologia engleză de specialitate, provine din limba latină.

Un grup de personalități științifice au pus în evidență adevărata valoare a operei savantului, medic militar, academician post mortem (1990), părintele ciberneticii generalizate și creatorul psihociberneticii.

Cartea de față conține lucrări prezentate la manifestările științifice naționale și unele cu participare internațională organizate de fundația „Ștefan Odobleja” al cărui președinte este fiul savantului, ing. Ștefan Odobleja jr.

Dorința savantului a fost ca după „Psihologia consonantistă” să fie elaborată o nouă psihologie, în care să se descrie evoluția psihologiei către fizică, adică o psihofizică actualizată după noile descoperiri științifice.

Este de neînțeles, că oameni de știință precum Basarab Nicolescu, Mihai Golu, în lucrarea sa „Fundamentele psihologiei”, și alții mai noi precum

Gheorghe Coman în lucrarea „Psihologie și teorie cuantică” sau Traian Trandafir și Mihaela Gheorghiu în lucrarea „Introducere în medicina vibrațională” nu îl citează pe Ștefan Odobleja care în opera sa prezintă clar evoluția psihologiei către fizică și legătura dintre psihic, fizic și univers. Autori de manuale de psihologie medicală, în care descriu abordarea holistică în medicină, a controlului, legăturilor și comenzilor în organismul uman, îl citează pe Norbert Wiener nu pe Ștefan Odobleja care este părintele ciberneticii generalizate, înainte cu 10 ani de Wiener. Lui Ștefan Odobleja i s-au recunoscut meritele la al IV-lea Congres al Organizației Mondiale pentru Sisteme Generale și Cibernetică din anul 1978 de la Amsterdam, când ing. Stelian Bajureanu l-a reprezentat cu lucrarea: „Diversitate și unitate în cibernetică”, savantul fiind bolnav la pat. Președintele congresului J. Rose, a hotărât decernarea Medaliei de aur „Norbert Wiener – 30 ani de cibernetică”- care de fapt au fost 40, lui Nicolae Ceaușescu (Revista Știință și Tehnică, nr.12, 1078).

Vorbind de prof. Mihai Golu, numai în pasajul „...sub influența noilor metodologii impuse de teoria generală a sistemelor, de cibernetică și teoria organizării” (p. 34), sau vorbind despre noțiunea de informație: „așa cum a fost ea elaborată în cadrul ciberneticii generale (N.Wiener,1966”p.68), nu aflase că la Amsterdam în 1978, Ștefan Odobleja a fost recunoscut părintele ciberneticii generalizate și creatorul psihociberneticii, pentru opera sa „Psihologia consonantistă (1938-880 pagini)” și l-a nominalizat doar pe Wiener? Mai mult la p. 175 descrie legile psihofizice, despre care Odobleja, în articolul său intitulat „Evoluția Psihologiei” care a apărut în revista „Mișcarea Medicală Română”, nr. 11-12, 1940, spune....„psihologia fizică a debutat demult ca o doctrină generală. Ea a fost aplicată și verificată de Weber și Fechner. Această aplicație a fizicii la psihologie era limitată. Ea se reducea la studiul relațiilor între senzații și excitanții lor; era o fizică aplicată – teoretic și experimental la periferia psihicului doar la parapsihic”. Dar interesant că la trecut la bibliografie cu două lucrări.

Restituirea trebuie să fie abordată sub altă formă. Până acum au fost prezentate doar aspecte din viața savantului la manifestațiile științifice organizate de fundația „Ștefan Odobleja” și mai puțin din studiul operei sale. Foarte puține personalități ale științei și culturii române au studiat ideile lui

Ștefan Odobleja care abundă în Psihologia consonantistă și le regăsim aplicate în multe domenii științifice actuale.

În această lucrare nominalizăm pe cei care au fost interesați să caute ideile vizionare ale savantului și aplicațiile acestora în prezent și viitor și le-au prezentat în lucrările expuse la conferințe sau în cărți și manuale.

1. Regretatul prof. univ. dr. Alexandru Olaru, membru titular al Academiei de Științe Medicale, cu lucrarea „Psihoterapia în concepția psihologiei consonantiste”, la etichetat pe Odobleja ca precursor al ecografiei (1975);

2. Acad. prof. dr. Ioan Ioviț - Popescu, cu lucrarea „Creativitatea și fizica”, București, (1980), dedicată memoriei savantului;

3. Regretatul prof. Dr HC Iosif Constantin Drăgan, care a pus bazele Academiei de cibernetică „Ștefan Odobleja” la Lugano, Elveția, (1982);

4. Regretatul academician Mihai Drăgănescu, care a făcut demersurile traducerii în limba română a operei savantului, „Psihologia consonantistă”, București, (1982);

5. Regretatul academician Alexandru Surdu, care a studiat manuscrisele despre logică ale lui Ștefan Odobleja, a scris lucrarea „Introducere în logica rezonanței”, (1984);

6. Col(r).dr. Nicolae Cheiță, ca și comandant al Spitalului Militar Craiova a făcut demersurile ca acest spital să poarte numele savantului român Ștefan Odobleja(2001).

7. Echipa profs. Drs. CSI Dan Riga și Sorin Riga au înscris în Enciclopedia Medicală Românească de la origini până în prezent (format A4), publicată sub egida Academiei Române și Academiei de Științe Medicale, în Editura Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, București prioritatea absolută la nivel mondial a savantului academician Ștefan Odobleja prin fundamentarea ciberneticii, psihociberneticii și ciberneticii generalizate în lume. În cadrul capitolului „ Ștefan Odobleja – creatorul ciberneticii, pp. 21-48, 21-49 (2009);

8. Prof.univ.dr. Traian Stănciulescu, care după 20 de ani de cercetări, a prezentat lucrarea „Homeopatia exogenă, o emergentă contribuție românească, de la consonantism la biofonică”, Drobeta-Turnu Severin (2012);

9. Regretatul prof.univ.dr. I. B. Iamandescu, fondatorul Societății Române de Psihosomatică cu lucrarea, „Repere consonantiste – Odobleja în explicarea/aplicarea modelului bio-psiho-social Engel”, simpozionul „Ștefan Odobleja – eternitate la timpul present” 12 -14, oct.1912, Drobeta – Turnu Severin;

10. Echipa acads. Dan Riga și Sorin Riga în „Tratatul Enciclopedic Capitole de Istorie a Psihiatriei Românești”, au reconfirmat prioritatea internațională a savantului român academician Ștefan Odobleja în crearea ciberneticii generalizate, psihociberneticii, psihologiei consonantiste, Editura Universității din Oradea (2013);

11. Regretatul gral de armată, acad. prof. dr. Vasile Câdea, Președintele Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR) și membru titular al Academiei de Științe Medicale din România, în baza fundamentării făcute de echipa acads. Dan Riga și Sorin Riga au realizat alegerea savantului Ștefan Odobleja ca membru de onoare post – mortem al AOȘR – Anuarul AOȘR, Editura AOȘR 2014;

12. Prof.univ.dr. Dan Riga și fratele geamăn al acestuia prof. univ. dr Sorin Riga, ambii membri ai Academiei de Științe Medicale și ai Academiei Oamenilor de Știință din România, studiind opera savantului român au realizat lucrarea „Savantul Academician Ștefan Odobleja-fondator al științelor anticipării și transdisciplinarității” și împreună cu colaboratorii, în 2021 lucrarea „Transdisciplinaritatea în opera savantului român Ștefan Odobleja (1902 – 1978);

13. Inginer electronist Dănuț Șerban, Academia Română, vicepreședinte la Divizia de Istoria Tehnicii cu lucrarea „Relevarea priorității mondiale a savantului roman Ștefan Odobleja în fundamentarea psihociberneticii și ciberneticii generalizate;

14. Inginer fizician, Eugen Vasile, Univ. Politehnică București, CRIFST, Academia Română;

15. Col(r), Nicolae Popescu, doctor în științe medicale, medic primar MF, și fiul acestuia medic primar chirurg, drd, Grigore-Alexandru Popescu au scris lucrarea „Consonantist Psychosomatics”, în limba engleză și publicată

în Germania, la Saarbrücken, la editura Lambert Academic Publishing (2015), făcând-ul cunoscut peste hotare pe savantul român Ștefan Odobleja;

16. Col.(r).prof.univ. Tudorel Butoi, psiholog criminalist, cu lucrarea „Savantul Ștefan Odobleja, pionierul ciberneticii și al psihologiei consonantiste – vizionar în materia detecției comportamentelor criminale”;

17. Prof. univ .dr. Aurel Popa Wagner, Neurologie experimentală, cercetător, Rostok, Germania și Biochimie, Universitatea de Medicină, Craiova cu lucrarea „Ideile lui Odobleja atunci și acum – neuroproteze”

18. Prof.dr, Tudor Rățoi, „Ștefan Odobleja – Corespondențe”;

19. Regretatul prof. univ. Marin Vlada, Universitatea Politehnică București, creatorul sitului „Ștefan Odobleja.ro”;

20. Col(r), Nicolae Popescu, doctor în științe medicale, medic primar MF, și fiul acestuia medic primar chirurg, drd, Grigore-Alexandru Popescu au scris lucrarea „Un vizionar român în știința și cultura mondială - Ștefan Odobleja, progress în transdisciplinaritate” (2022), prefațată de prof. Sorin Riga.

Cu scuzele de rigoare, nu avem pretenția că am nominalizat pe toți cei care au contribuit la promovarea operei marelui savant, dar am încercat să-i menționăm pe cei care studiind opera și manuscrisele acestuia, au căutat aplicațiile ideilor și viziunilor sale, în diferite domenii științifice.

Am lăsat intenționat în încheierea acestei prezentări, nominalizarea fiului marelui savant, ing. Ștefan Odobleja jr., care a avut o contribuție decisivă la promovarea operei tatălui său, în primul rând prin înființarea Fundației „Ștefan Odobleja” la Drobeta – Turnu Severin în anul 1999 și în al doilea rând prin realizarea unor lucrări precum: „ Destinul unui vizionar”(2017), „Reconstituiri”(2018), „Evocări”(2021” și prin organizarea anuală de manifestări științifice naționale, de multe ori cu participare internațională și nu în ultimul rând a realizat casa memorială Ștefan Odobleja, în satul natal al acestuia care acum îi poartă numele.

AUTORII

*

*

*

Considerăm că este relevant să prezentăm mai jos, mai ales că se vorbește în prezent tot mai mult despre inteligența artificială, prelegerea susținută de Ștefan Odobleja la Casa Corpului Didactic din Drobeta –Turnu Severin în anul 1978, difuzată, în premieră, de Iulius Țundrea în emisiunea **"Fonoteca de Aur" Oameni de știință în arhiva sonoră a Radioului, la 20 decembrie 1980**. Am ales acest lucru pentru a vedea modul cum cei care au prezentat lucrări la conferințe, s-au încadrat în ideile cuprinse în Psihologia consonantistă.

Ștefan Odobleja explică în ce constă contribuția lucrării sale „*Psihologia consonantistă*”- la fundamentarea ciberneticii. Înregistrare realizată prin grija profesorului Constantin Negreanu, directorul Casei Corpului Didactic Mehedinți.

„Psihologia consonantistă era o cibernetică. În ciuda titlului său Psihologia consonantistă nu era numai consonantistă, ci prin introducerea masivă a fizicii, prin folosirea metodelor împrumutate din tehnică, prin amploarea circularizării și a geometrizării psihicului, etc., ea era în mod evident o psihocibernetică autentică și integrală. Dar întrucât ea nu se limita la cadrul strict al psihicului cel depășea mereu prin continue și masive extrapolări, ea nu era numai o psihologie și nu era numai o psihocibernetică, ci era totodată și o cibernetică generală, atât în ultimele sale 500 de pagini precum și în multe alte locuri din cuprinsul ei. Psihologia consonantistă era o cibernetică fiindcă încerca o nouă și tot mai mare apropiere între viu și neviu, între fiziologia general și fizică, având și un capitol special în acest sens; paginile 60 la 76.

Fiindcă urmărea o apropiere între gândirea biologică, gândirea umană și funcționarea mașinilor, recurgând neîncetat la numeroase și variate tipuri de mașini.

Fiind că generaliza de la fizică la psihologie, pagina 1 la 500, paginile 60 la 76 și apoi generaliza de la psihologie la toate științele, paginile 500 la 800.

Fiindcă încerca să unească logica cu psihologia, pe amândouă cu psihologia, pe toate trei cu fizica și apoi pe toate patru cu tehnica. Psihologia consonantistă era o cibernetică fiindcă încerca a se constitui pe modelele împrumutate din fizică și pe modelele de mașini.

Fiindcă se prezenta astfel ca o psihologie hibridată prin fizică și psihologie. Fiindcă ea concepea creierul ca pe o masă de comandă, ca pe un dispozitiv de reglaj și de normalizare de amplificare sau diminuare, de concentrare sau distribuire, pagina 554 și ca pe o mașină de gândire, pagina 854, concepție care conducea la numeroase și importante consecințe.

Fiindcă în calitatea sa de psihocibernetică, ea separa în mod riguros materia psihică, devenită mai târziu informație pe de o parte, pagina 97 și 107 și dinamica psihică pe de altă parte, pagina 111, insistând în mod deosebit asupra acesteia din urmă, paginile 111 la 500.

Fiindcă după ce se constituia ca psihocibernetică în sens de știință a primirii, memorizării, prelucrării și utilizării informațiilor, ea proiecta, marca și tiparele sale pe de o parte, asupra viitoarelor mașini de gândire, paginile 733, 734, proiecții din care avea să rezulte cibernetica/tehnica, pe de altă parte asupra metodologiei, paginile 715 la 763, dând naștere metodelor consonantiste cunoscute azi sub denumirea de cibernetice.

În fine, fiindcă ea se proiecta asupra tuturor celorlalte științe care una după alta aveau să încerce a se reconstitui pe schemele psihologiei, paginile 509 la 817.

Psihologia consonantistă, mai era o cibernetică și fiindcă în baza logicii sale, de o nuanță specială, preconiza o metodologie corespunzătoare care nu era alta, decât metodologia cibernetică mai târziu.

Fiindcă, după ce releva rolul analogiei în mecanismul actului de gândire, pagina 8, preconiza cu convingere recurgerea la metoda analogiilor, pagina 33. Fiindcă propunea utilizarea intensivă a modelelor, inclusiv a figurilor analogice, pagina 8, pagina 739.

Fiindcă le utiliza ea înseși pe scară mare în elaborarea și constituire ei. Fiindcă acorda o mare importanță, atât gândirii prin imagini vizuale, cât și exprimării ei prin figuri, dând o prețuire deosebită figurilor analogice, modelelor figurale, pagina 8, pagina 578 la 581.

Fiindcă totodată aplica și utiliza figurile, exemplificându-le și demonstrându-le valoarea prin cele 300 de figuri din carte, în majoritatea lor figuri analogice, modelatoare, geometrice.

Fiindcă propunea și încerca să realizeze apropierea dintre științe, obiectiv căruia îi era dedicat un capitol special, intitulat apropierea dintre științe, la pagina 736.

Fiindcă adopta un punct de vedere multidiscplinar, paginile 406 la 435. Fiindcă era însuflețită de un pronunțat spirit unificator.

Fiindcă practica pe scară largă sintezele.

Fiindcă propunea o viziune de ansamblu cu orizont cât mai cuprinzător, atât asupra psihologiei cât și asupra științelor în general.

Fiindcă era în căutare de legi comune, generale, aplicabile în multe sectoare și discipline științifice, pagina 400 până la 817.

Fiindcă aspira la găsirea unor noi legi universale aplicabile atât fizicului cât și psihicului, pagina 406 până la 435.

Fiindcă încerca să descopere noi relații între științe, căutând fire legătoare care să unească între ele diferitele științe clasice, care se izolaseră prea mult una de alta.

Fiindcă urmărea cu perseverență unificarea științelor, paginile 4, 74, 75, 500. Pentru că urmărea să obțină unificarea științelor nu numai prin clase comune și legi comune universale, pagina 406 până la 435, ci și prin diviziunile comune, pagina 88 la 92, pagina 128.

Fiindcă era dominată de viziunea științei ca un întreg, pagina 596, pagina 736.

Fiindcă scotea în relief influențele reciproce între științe, acțiunile interdisciplinare, propunând folosirea lor metodică și premeditată, procedeu care a fundamentat și a determinat apariția a numeroase științe transdisciplinare și interdisciplinare, pagina 37, pagina 499 la 500 și 596, 597.

Fiindcă pe lângă gândirea analogică propunea și aplica la înseși construirea ei, gândirea circularistă, o altă varietate de gândire cu utilizarea intensivă a procesului ciclic, metodă considerată azi un apanaj specific al ciberneticii.

Psihologia consonantistă era o cibernetică și fiindcă concepând creierul ca pe o mașină de gândire, procedea la analizarea gândirii într-o viziune mașinistă, modernizată.

Fiindcă ea nu se mărginea numai să descrie ce este în creier, nu se limita doar la studierea minții și a gândirii naturale și preconiza cu încredere trecerea de la analiză la sinteză, pagina 500, și își extindea preocupările și asupra gândirii artificiale, instrumentale, pagina 735, a gândirii la mașină, pagina 434, pagina 857, pledând cu căldură să se treacă la realizarea acesteia. Ea analiza gândirea pe modele de mașini în scopul de a o mecaniza, pagina 737. Pentru a face din ea mașini de gândire, paginile 733,734.

Fiindcă era o știință de informare, atât naturală cât și artificială. Pentru că ea era permanent preocupată de mecanizarea gândirii.

Fiindcă a și încercat să o realizeze în parte în sectorul metodologic ca un fel de prealabilă, mică mecanizare, paginile 715 la 763.

Fiindcă a anticipat mașinile de gândire artificială, le-a întrevăzut, le-a prevăzut apariția pe curând, le-a sugerat, le-a apreciat oportunitatea și posibilitatea de împlinire dând tehnicienilor îndemnul de a trece la acțiune.

Fiindcă le-a furnizat acestora modelul psihologic.

Fiindcă le-a oferit tehnicienilor principiile, modalitățile, căile spre realizare: circularitate, binaritate, dihotomie, selectivitate prin acorduri, automatism, electromagnetism, etc., indicând direcțiile spre scopul dorit și urmărit.

Fiindcă nu furniza numai idei dezlănate și răzlețe pe care un matematician oarecare să le fi putut descoperi și considera bune de mașinizat, colectându-le el, apropiindu-le el, îmbinându-le și asamblându-le el, în conținutul unui computer electronic. Acele idei se aflau deja reunite și asamblate, conținute și incluse în compunerea mașinii naturale de gândire analizate în acea carte.

Fiindcă prin toate cele de mai sus, ea se înscria bine conturat în mișcarea care a condus la realizare mașinilor electronice de calcul.

Psihologia consonantistă mai era o cibernetică și fiindcă releva existența, varietatea, complexitatea, importanța, frecvența și generalitatea procesului ciclic al feedback-ului în psihologie și dincolo de psihologie, în toate sectoarele științelor implicate.

Fiindcă a procedat la analiza mai detaliată a acestui proces, deosebind, descriind și ilustrând un număr de 30 de tipuri, varietăți sau nuanțe diferite, dintre care nu lipsea nici feedbackul pozitiv nici feedbackul negativ.

Fiindcă la extras și izolat din concret, la abstractizat și la geometrizat, ilustrându-l printr-un număr de 70 de figuri sistematice, analogice.

Fiindcă a relevat existența unor circularități dinamice și complexe interconectate adesea ierarhic suprapuse, figurile 53, 69, 96, 118, etc., studiate ani de către teoria sistemelor.

Fiindcă a făcut din el o lege generală a activității conștiente, paginile 188 la 192, paginile 439, 497 și apoi o lege universală, sub numele de lege a reversibilității. Pagina 406, pagina 429.

Fiindcă nu s-a oprit la enunțarea succintă și abstractă a legii respective, enunțare care însemna deja o generalizare și a procedat la o concretizare prin amplă exemplificare, trecând în revistă un număr de 15 discipline științifice, paginile 509, 817, găsind prezentă și activă pretutindeni acea lege a reversibilității, acest proces ciclic, generalizând feedbackul peste tot, de la clase largi de procese și fenomene, fără a uita nici știința privită ca un întreg, pagina 527 și nici filosofia, paginile 651 până la 652.

Fiindcă a făcut din procesul ciclic o adevărată știință a retroacțiunii, procedând la o masivă circularizare a tuturor științelor, contribuind la circularizarea și mai intensivă, care a urmat după 1938.

Fiindcă nu s-a oprit la relevarea și studierea circularităților dinamice, psihologice și extras psihologice și a trecut de la descriere la realizare, de la expunere teoretică la aplicare practică, de la analizare la înfăptuire, propunând folosirea feedbackului în legile reversibilității în scopuri utilitare, între altele și pentru obținerea, pe cale tehnică a gândirii artificiale, pagina 733.

Psihologia consonantistă era o cibernetică și fiindcă lua riguroasă considerare problema dereglărilor și a reglărilor, a deviațiilor și a corecțiilor a decompensărilor și compensărilor, problema numărul unu a medicinei, a fiziologiei a patologiei a terepucii.

Fiindcă pentru ea creierul și psihicul în general, pagina 554, și afectivitatea în particular și în mod mai special, paginile 158, 188, era un fel de perfecționat și complicat aparat de reglaj.

Fiindcă nu limita numai la psihic și creier considerațiile respective ci le generalizează la numeroase alte discipline, paginile 509 la 813.

Fiindcă semnalând unele legi generale, le privea ca fiind tendințe natural de păstrare a normalului existent și de echilibru, pagina 410, legea inerției, pagina 430, ca apărare contra ingerințelor, prin respingere lor, legea reacției pagina 424, sau ca reparare a echilibrului deranjat, legea compensației, pagina 417.

Psihologia consonantistă era o cibernetică și pentru că ea releva importanța entropiei, pagina 415, în demersul tuturor fenomenelor acestei lumi. În consecință ea era studiată la capitolul legilor universale, pagina 406, Luată în sens foarte larg sub numele de lege de echilibru sau lege a nivelării, ea conta între cele mai importante legi universal, pagina 410 până la pagina 417.

Psihologia consonantistă era o cibernetică și fiindcă a relevat importanța mecanismelor duale, binare, dihotomice, atât în psihologie, precum și dincolo de ea, în toate științele.

Fiindcă a preconizat și aplicat acest mecanism drept un alt mijloc esențial pentru mecanizarea gândirii alături de circularitate.

Fiindcă în locul logicii pe baza trei a propus și schițat o logică pe baza doi. Fiindcă a relevat rolul important al acordurilor și dezacordurilor, al consonanței și disonanței, precum și al selectivității prin rezonanță în mașina de gândire naturală, care de altfel constituia modelul de imitare pentru realizarea mașinilor de gândit artificiale. Fiindcă a relevat rolul acordurilor în structura general a tuturor științelor.

În fine, Psihologia consonantistă era o cibernetică și anume una integrală, fiindcă întrunea armonios îmbinate toate atribuțiile mai sus enumerate.

Enumerând atributele Psihologiei consonantiste, constatăm că nu a fost altceva decât să enumerăm repetându-le, atribuțiile care i-au fost acordate ciberneticii ca fiindu-i esențiale, specifice și definitorii.”

În continuare, cine dorește să asculte și vocea savantului susținând prelegerea prezentată mai sus, poate să acceseze linkul de mai jos și să vizualizeze interviul cu Ștefan Odoștea realizat de Aristide Buhoiu la Hotel „Triumf”, în primăvara anului 1978, pe QR-ul atașat.

Interviu

Sursa: <https://www.radio-arhive.ro/articol/tiina/2107571/5701/2>

I. PSIHOTERAPIA

ÎN CONCEPȚIA PSIHOLOGIEI CONSONANTISTE

Cu acest titlu, regretatul dr. Alexandru Olaru, (1923-2003), (fig.1), a prezentat o lucrare la Academia R.S.R – Secția de Istoria și filosofia științei, la 24.04.1975., pe care o redăm mai jos.

„Noua orientare psihologică denumită consonantism, este construcția teoretică a medicului român dr. Ștefan Odobleja (n.1902), expusă în cele două volume intitulate „PSYCHOLOGIE CONSONANTISTE”, Libr. Maloine Paris, 1938 și 1939. Surprinzătoarea densitate a conținutului acestei lucrări a însemnat pentru autor să o considere *o tablă de materii, un repertoriu sau dicționar de psihologie, un plan general pentru un mare Tratat de psihologie, care ar trebui să conțină XX-XXX de volume; (II,858).*

Ce este consonantismul? O elaborare teoretică de explicație a vieții sufletești umane pe teorii strict materialiste, fondată pe bazele fizicii, considerând psihologia: fizică cerebrală. Într-adevăr, transgresând conceptual fundamental al fizicii vremii sale: energetismul electromagnetic, considera viața sufletească ca supusă legilor universale ce guvernează existența. Astfel, pentru a explica relația dinamică și permanentă dintre periferia și central sistemului nervos, substratul material al vieții psihice, împrumută din fizică noțiunea de **rezonanță**, explicând elaborarea central un fenomen de rezonanță între senzație și reacție. Psihicul, expresie permanent a unei contradicții dinamice, implică fenomenul de **circularitate** sau de **reversibilitate**. Conceptul de rezonanță psihologică conține două elemente antagoniste, **consonanța** sau rezonanța propriu-zisă și **disonanța**. Consonanța fizică, este definită de următoarele caracteristici: asemănare, selectivitate și mișcare, fiind în același timp și efect selectiv produs de asemănare, deci efect și cauză ale asemănării. Așadar autorul consonantismului consideră rezonanța fenomenul de bază, fundamental, al gândirii și al vieții psihice la toate nivelele. În procesul dinamic și continuu de informație și de decizie, transmisă și retransmisia consonanței se efectuează conform legii reversibilității: *fiecare consonanță-efect devine o consonanță-cauză. (I. 196).*

Norbert Wiener a preluat conceptual reversibilității, la distanță de un deceniu de la publicarea lui, dându-i denumirea de conexiune-inversă sau feedback.

Insist asupra dualității și reversibilității fenomenelor psihice atât pentru posibilitățile teoretice explicative, dar mai ales pentru premisele aplicative ce a oferit dezvoltării ciberneticii și mai cu seamă disciplinelor antropologice, medicinei în general și științei de integrare a diferitelor specialități ale acesteia – psihiatria.

Un principiu teoretic fundamental, ce nu se sustrage legilor ce dirijează universul, enunțat astfel: psihicul este o formă de energie specifică, atât cantitativ cât și calitativ, cu potențial autoreglator bivalent sau, mai precis, citându-l pe autor: „*Pentru energeticieni, psihicul este un cerc vicios de energie, - reversibilitate, ca și viața însăși și suprapusă acesteia – un transformator de energie în dublu sens...*”(I, 53), constituie o premisă teoretică deosebit de fertilă pentru terapeutică în general și pentru psihoterapie în special.

Terapeutică – Este considerată știință complementară și finalitate a patologiei în scopul recuperării sănătății. Știința terapeutică are un aspect fundamental prin studiul agenților terapeutici, a legilor terapeutice și farmacodinamice și un aspect aplicativ, o artă terapeutică, ce constă în indicarea și aplicarea legilor terapeutice. Arta terapeutică este o repetiție în sens invers a principiilor științei terapeutice, reversal acestora, însă o reversibilitate integratoare. Schițează principiile generale ale terapiei așa cum se desprind din datele aplicative ale consonantismului, pe care le considerăm adevărată terapeutică în contrast cu falsă terapeutică (V.II.660). Fiecărei legi a concepției consonantiste îi corespunde o regulă terapeutică. Legii echivalenței consonantiste îi corespunde regula reducerii la minimum a medicamentelor identice sau chiar înlocuirea acestora prin procedee fizioterapeutice și de regim. Legii echilibrului, în virtutea căreia se aplică medicația simptomatică, răspunde regula terapeutică a individualizării și a oportunității (după reacția optimă și toleranța individuală, în funcție de stările fiziologice), a ideologiei și simulării resurselor generale ale organismului (diminuarea cauzei exterioare și fortificarea terenului). Legii compensării răspunde regula derivației (cum este revulsia, care sporind extensiunea scade intensitatea procesului maladiiv), provocarea unei boli care să vindece alta,